

 Norway

 **SUOMI
FINLAND**

**Renewable Energy for
Resilient Agri-Food Systems**

कृषि खाद्य प्रणालीको लागि नवीकरणीय ऊर्जा

RERAS

वातावरणमैत्री स्थानीय शासन

वातावरणमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरुको
मापन बिधि र संयन्त्र

सत्रको रुपरेखा

- नगरपालिका क्षेत्रका सूचक मापन विधि र संयन्त्र
- गाउँपालिका क्षेत्रका सूचक मापन विधि र संयन्त्र
- जिल्ला तहका सूचक मापन विधि र संयन्त्र
- बिशेष सूचक मापन विधि र संयन्त्र
- सार्वजनिक कार्यालयका सूचक मापन विधि र संयन्त्र

नगरपालिका क्षेत्र, गाउँपालिका क्षेत्र तथा जिल्ला तहका सूचक एबम बिशेष सूचकको मापन संयन्त्र र बिधि प्रारुपको दफा ७.३ मा व्यवस्था गरिएको छ

नगरपालिका क्षेत्रका सूचकको मापन विधि र संयन्त्र

तह/स्तर	मापन गर्ने निकाय/संयन्त्र	अवधि	विधि
घरपरिवार स्तर	टोल विकास सस्था	वर्षमा दुइ पटक	अवलोकन, प्रत्येक घर परिवारको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरि वडा कार्यालयमा पठाउने
टोल/ समुदायस्तर	वातावरणमैत्री स्थानीय शासन वडा समन्वय समितिले तोकेको वडा समितिको सदस्यको संयोजकत्वमा वडा भित्रका टोलमा पर्ने विद्यालयका प्र.अ., स्वास्थ्य चौकी प्रमुख तथा युवा क्लब, वातावरण सम्बन्धि कार्य गर्ने गै.स.स/सामुदायिक सस्था/टोल विकास सस्था/वडा समितिको कार्यालयमा कार्यरत प्राबिधिक र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका समेतको प्रतिनिधित्व रहेको टोलि,	वर्षमा दुइ पटक	अवलोकन, प्रत्येक टोलको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरि वडा कार्यालय मार्फत नगरपालिकामा सिफारिश साथ पठाउने,

तह/स्तर	मापन गर्ने निकाय/संयन्त्र	अवधि	विधि
वडा तह	नगरकार्यपालिका सदस्यहरू मध्येवाट वातावरणमैत्री स्थानीय शासन नगर समन्वय समितिले तोकेको सदस्यको संयोजकत्वमा नगरपालिकाको प्राबिधिक,खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि, स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि,नगर क्षेत्रका विद्यालयका प्र.अ. मध्ये एकजना र नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गै.स.स. का प्रतिनिधि समेत रहेको टोलि मार्फत मापन गर्ने,	वर्षमा दुइ पटक	अवलोकन, प्रत्येक वडाको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरि नगरपालिकामा सिफारिश साथ पठाउने,
नगरपालिका तह	जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखको संयोजकत्वमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा निजले तोकेको प्रतिनिधि, जिल्ला समन्वय अधिकारी, जिल्ला स्थित खानेपानी, शिक्षा,स्वास्थ्य, वन कार्यालयका प्रमुख एबम जिल्ला भित्र क्रियाशील गैर सरकारी सस्थाहरूको समेत प्रतिनिधित्व रहेको टोलि मार्फत मापन गर्ने,	वर्षमा एक पटक	अवलोकन, भू उपयोग योजना, भवन संहिता तथा स्थानीय योजना दस्तावेजहरूको कार्यन्वयन अवस्थाको अध्ययन,समुह छलफल,निजि क्षेत्र संग गरिएका करार/सम्झौता समेतका आधारमा प्रत्येक नगरपालिकाको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरि जिल्ला सभामा सिफारिश साथ पठाउने,

गाउँपालिका क्षेत्रका सूचकको मापन विधि र संयन्त्र

तह/स्तर	मापन गर्ने निकाय/संयन्त्र	अवधि	विधि
घरपरिवार स्तर	टोल विकास सस्था गठन भएको अवस्थामा सो सस्था मार्फत र नभएको भए वातावरणमैत्री स्थानीय शासन वडा समन्वय समितिले तोकेको वडा समितिको सदस्यको संयोजकत्वमा वडा भित्रका टोल/समुदाय क्षेत्रमा पर्ने विद्यालयका प्र.अ., स्वास्थ्य चौकी प्रमुख तथा युवा क्लब, वातावरण सम्बन्धि कार्य गर्ने गै.स.स/सामुदायिक सस्था/ वडा समितिको कार्यालयमा कार्यरत प्राबिधिक र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका समेतको प्रतिनिधित्व रहेको टोली,	वर्षमा दुई पटक	अवलोकन, प्रत्येक घर परिवारको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरि वडा समितिमा पेस गर्ने, वडा समितिले सिफारिश साथ गाउँपालिकामा पठाउने

तह/स्तर	मापन गर्ने निकाय/संयन्त्र	अवधि	विधि
वडा तह	कार्यपालिका सदस्यहरू मध्येवाट वातावरणमैत्री स्थानीय शासन गाउँ समन्वय समितिले तोकेको सदस्यको संयोजकत्वमा गाउँपालिकाको प्राबिधिक, खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि, स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि, गाउँपालिका क्षेत्रका विद्यालयका प्र.अ. मध्ये एकजना र पालिका क्षेत्रमा क्रियाशील गै.स.स. का प्रतिनिधि समेत रहेको टोलि मार्फत् मापन गर्ने,	वर्षमा दुइ पटक	अवलोकन, समूह छलफल समेतका आधारमा प्रत्येक वडाको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरी गाउँपालिकामा सिफारिश साथ पठाउने,

तह/स्तर	मापन गर्ने निकाय/संयन्त्र	अवधि	विधि
गाउँपालिका तह	जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखको संयोजकत्वमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा निजले तोकेको प्रतिनिधि, जिल्ला समन्वय अधिकारी, जिल्ला स्थित खानेपानी, शिक्षा,स्वास्थ्य, वन कार्यालयका प्रमुख एबम जिल्ला भित्र क्रियाशील गैर सरकारी सस्थाहरुको समेत प्रतिनिधित्व रहेको टोली मार्फत मापन गर्ने,	वर्षमा एक पटक	अवलोकन, भू उपयोग योजना, भवन संहिता तथा स्थानीय योजना दस्तावेजहरुको कार्यन्वयन अवस्थाको अध्ययन,समुह छलफल,निजी क्षेत्रसँग गरिएका करार/सम्झौता समेतका आधारमा प्रत्येक गाउँपालिकाको छुट्टाछुट्टै मापन फारम भरी जिल्ला सभामा सिफारिश साथ पठाउने,

वातावरणमैत्री पालिका घोषणा गर्ने विधि र संयन्त्र

- पालिकाको सबै वडा वातावरणमैत्री घोषणा भैसकेको हुनुपर्ने,
- जिल्ला सभाबाट सिफारिश भएको,
- राष्ट्रिय समन्वय समितिले गठन गरेको प्राविधिक उपसमितिले मूल्याङ्कन गरी सिफारिश गरेको,
- राष्ट्रिय समन्वय समितिबाट जिल्ला समन्वय समितिलाई सहमति प्राप्त,
- जिल्ला समन्वय समितिले बिशेष कार्यक्रम राखी पालिकालाई वातावरणमैत्री घोषणा

जिल्लालाड वातावरणमैत्री घोषणा

- जिल्लाका सबै पालिका वातावरणमैत्री घोषणा भैसकेको,
- जिल्ला तहका निर्धारित सूचक पूरा भएको,
- जिल्ला सभाले निर्णय गरेको,
- राष्ट्रिय समन्वय समितिले गठन गरेको प्राविधिक उपसमितिको मूल्याङ्कनमा योग्य ठहरेको,
- माथिका बुँदाका आधारमा राष्ट्रिय समन्वय समितिले निर्णय गरी घोषणा गर्ने ।

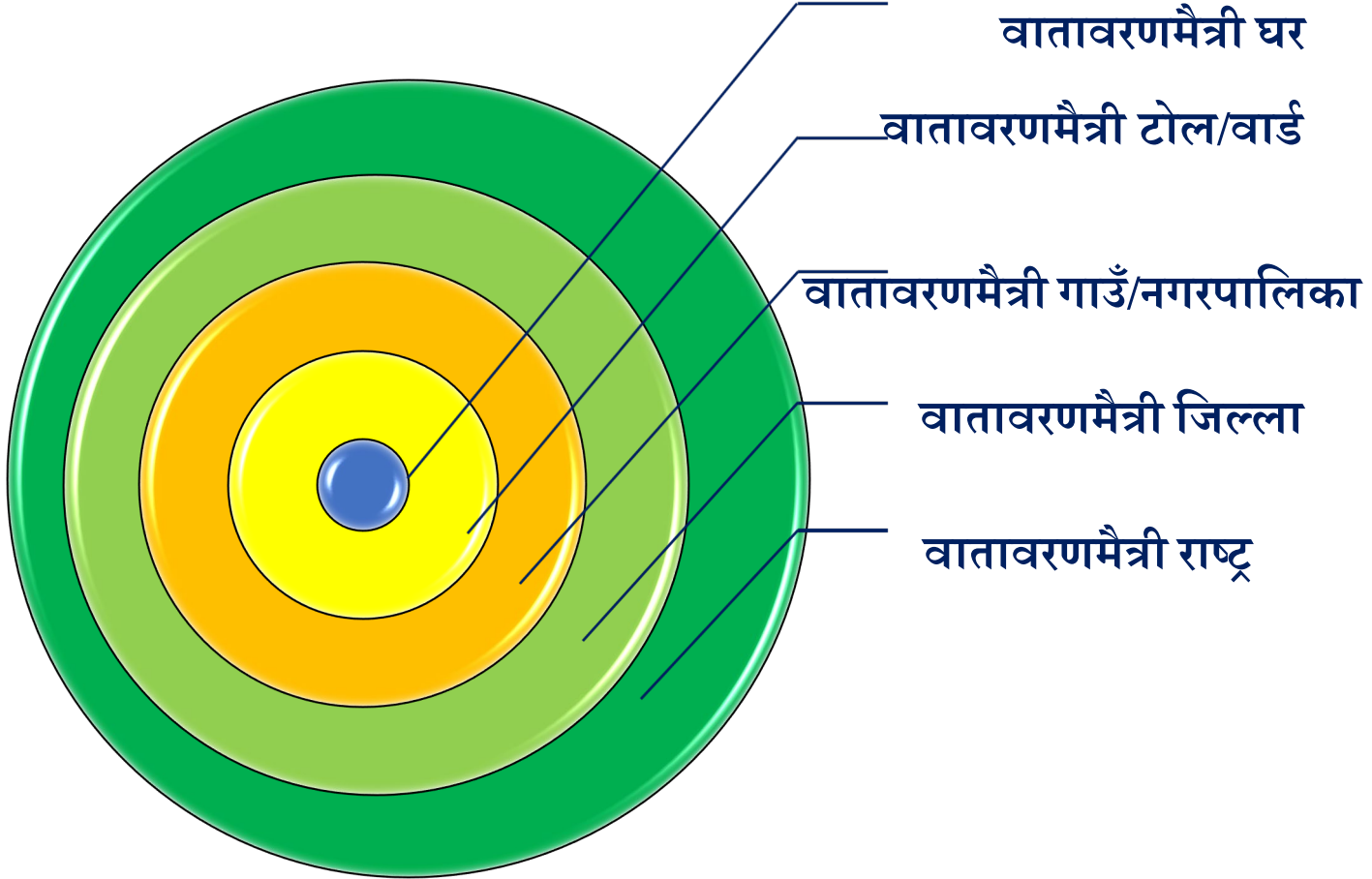
बिषेश सूचक मूल्याङ्कन संयन्त्र र विधि

कुनै पालिकामा यस प्रारूप बमोजिम वातावरणमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय समन्वय समितिले बिषेश/विशिष्ट सूचक थप गरेको अवस्थामा त्यस्ता सूचकहरुको मूल्याङ्कन संयन्त्र र बिधि सोहि समितिले तोके बमोजिम हुने

सर्वजनिक कार्यालयलाई वातावरणमैत्री सूचक मापन बिधि र संयन्त्र

जिल्लास्थित संघ तथा प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सर्वजनिक कार्यालयले वातावरणमैत्री सूचक पुरा गरे नगरेको सम्बन्धमा जिल्ला समन्वय समितिले प्राबिधिक उपसमितिबाट अनुगमन मूल्याङ्कन गराउने व्यवस्था

हामी सक्छौं

धन्यवाद